2-Kypc

2-15110

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент – 201*§*

УЗР ОУПЛЬ Буйрук № 892/ - У" 10 2019 АИЛ

СУЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИКИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети;
  - Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

2. ТАСДИКЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўкув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиклаштирувчи кенгашнинг 201 ∮йил « 17 → 28 даги / - сонли йиғилишида маъқулланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси худудида расмий чоп этиш хукуки Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

T/p. 1.	5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи	бет 4
1.1.	Кўлланилиш сохаси	4
1.2.	5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича касбий фаолият таснифи	4
2.	5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига кўйиладиган умумий талаблар	6
2.1.	Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қуйиладиган умумий талаблар	6
2.2.	5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига кўйиладиган малака талаблари	7
3.	5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига кўйиладиган умумий талаблар	8
3.1.	Ўкув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.2.	Малака амалиётига кўйиладиган талаблар	13
3.3	5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасидаги юклама	15

1. 5120100 – Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи

5120100 — Филология ва тилларни укитиш (узбек тили) таълим йуналиши буйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг укув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тулиқ узлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффакиятли утган шахсга "бакалавр" малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот туғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат берилади.

Ўкув режа ва фан дастурида кўзда тутилган ўкув шакли, меъёрий муддати ва унга мувофик мос малака даражаси 1- жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўкув режаси ва фан дастурда кўзда тутилган ўкув шакли, меъёрий муддати ва унга мувофик малака даражаси

 Укув режа ва фан дастурининг номи
 Малака (даража)
 Таълим дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати

 Бакалавриат таълим йўналишининг ўкув режаси ва фан дастурлари
 Бакалавр
 4 йил

1.1. Қулланиш сохаси

- 1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби 5120100 Филология ва тилларни укитиш (узбек тили) таълим йуналиши буйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш укув режа ва фан дастурларининг узлаштирилишини амалга оширишда Узбекистон Республикаси худудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.
- **1.1.2.** Олий таълим муассасаси мазкур бакалавриат таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш бўйича ваколатли бўлганда малака талаблари асосида ўкув режа ва фан дастурларини амалга ошириш хукукига эга деб хисобланади.
  - 1.1.3. Малака талабининг асосий фойдаланувчилари:
- мазкур таълим йўналиши бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессорўқитувчилари;
- таълим йўналишининг ўкув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўкувтарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;
- ўз ваколати доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув булими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);
- битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини бахолашни амалга оширувчи Таълим сифатини назорат қилиш булими, Давлат аттестация ва имтихон комиссиялари;
  - олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация килувчи ва сифатини назорат этувчи ваколатли Давлат органлари;
- таълим йуналишини ихтиёрий танлаш хукукига эга булган абитуриентлар ва бошка манфаатдор шахслар.
- 1.2. 5120100 Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши буйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи
- 1.2.1. 5120100 Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг сохалари:

5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши — ижтимоий-гуманитар фанлар соҳасининг йўналиши бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармок илмий-тадкикот институтлари, оммавий ахборот воситалари, давлат бошкаруви органлари, умумий ўрта таълим мактаблари ва ўрта махсус таълимининг давлат муассасаларида комплекс масалаларни ечишни қамраб олади.

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан холда бакалаврларнинг касбий фаолият сохаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий фаолиятларининг объектлари:

— ўзбек тилида яратилган бадиий матнлар; фикр ифодалашда потенциал маъно ясовчи воситалар; нуткнинг яратилиш жараёни; мулокот бирликлари; бадиий-эстетик коммуникация; матн талкини, тушуниш ва идрок этиш, таълим жараёни меъёрий хужжатлари, педагогик технологиялар, таълимнинг техникавий воситаларини ўрганиш, ракобатбардош кадрлар тайёрлаш.

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан холда бакалаврнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгартиришлар бўлиши мумкин.

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврнинг касбий фаолияти қуйидагиларни қамраб олади:

- бадиий асарни, адабий ва бошка матнларни лисоний тахлил этиш хамда унинг методларини узлаштириш;
- дунёкараш тавсифидаги билимлар тизимини эгаллаганлик, гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиш; ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустакил тахлил килиш кобилиятига эга булиш;
- ватан тарихини билиш, миллий ва умуминсоний қадриятлар буйича ўз нуқтаи назарини баён этиш ҳамда илмий асослай олиш, миллий ғоя асосида фаол ҳаётий ўринни эгаллаш;
- табиат ва жамиятда юз бераётган жараён ва ходисалар хакида яхлит тасаввурга эга бўлиш, табиат ва жамият ривожланиши хакида билимларга эга бўлиш, улардан хаёт ва касбий фаолиятда замонавий илмий асосларда фойдалана олиш;
- кишиларнинг жамият ва атроф-муҳитга булган муносабатини тартибга солувчи ҳуқукий ва ахлоқий меъёрларни касбий фаолиятда ҳисобга ола билиш;
- адабиёт ва тил билими тўғрисидаги ахборотларни тўплаш, тахлил қилиш, сақлаш, ишлов бериш ва улардан фойдаланиш методларини эгаллаш, касбий фаолиятида асосли мустақил фикрлаш ва зарур қарорлар қабул қила олиш;
- бакалавриатнинг тегишли таълим йуналиши буйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга булиш;
- адабиёт ва тил соҳасига оид янги билимларни мустақил ўзлаштира олиш, ўз салоҳиятини мунтазам ошириб бориш ва меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиш;
- соғлом турмуш тарзини шакллантириш, жисмонан бақувват бўлиш учун спорт билан шуғулланиб бориш зарурати ҳақида илмий тасаввурга эга бўлиш, ўзини жисмонан такомиллаштириш;
- компьютер технологиялари ва соҳага оид дастурлаш имкониятларидан фойдаланган ҳолда иш юритиш;
- тилшунослик ва адабиётшуносликдаги тизимли ёндашув усулларини тахлил жараёнига татбиқ этиш;
- соҳага оид дастурий таъминот, ахборот-коммуникация технологияси билан куролланиш;
  - касбий таълим дидактикасини эгаллаш;

- касбий таълим педагогикаси ва методикасини узлаштириш;
- ўкитишнинг дидактик воситаларидан фойдаланиш;
- таълимнинг электрон воситаларини амалда куллаш;
- соханинг умумий ўрта таълим мактблари ва ўрта махсус таълими тизимидаги ўрни ва ролини англай билиш.
- 1.2.3. 5120100 Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) таълим йуналиши буйича касбий фаолият турлари:
  - илмий-тадқиқот;
  - маънавий-маърифий фаолият;
- педагогик фаолият (умумий ўрта таълим мактаблари ва ўрта махсус таълими тизимида);
  - ташкилий-бошкарув фаолият ва шу кабиларни ўз ичига олади.

Таълим йўналиши буйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуклари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиккан холда бакалавр касбий фаолият турларида кушимча ва ўзгартиришлар булиши мумкин.

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалавр касбий фаолиятининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврнинг касбий мослашув имкониятлари

Таълим йуналиши буйича бакалавр умумий урта таълим мактблари ва урта махсус таълими муассасаларида она тили ва адабиёт, хозирги узбек адабий тили, давлат тилида иш юритиш, узбек халк оғзаки ижоди, адабиёт қоидалари, узбек адабиёти каби махсус фанларни укитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича бакалавр қуйидаги:

5А120101 – Адабиётшунослик (узбек адабиёти);

5А120102 – Лингвистика (ўзбек тили);

5А120103 — Мумтоз филология (турлари буйича);

5А120104 – Матншунослик ва адабий манбашунослик;

5А120108- Фольклоршунослик ва диалектология мутахассисликлари буйича магистратура, шунингдек, урнатилган тартибда мустакил тадкикотчилик асосида илмийтадкикот ишларини олиб бориши мумкин.

2. 5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврнинг тайёргарлик даражасига кўйиладиган умумий талаблар

- 2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига кўйиладиган умумий талаблар:
- фукаролик жамиятининг долзарб масалаларини билиши, Ўзбекистон ривожлантириш стратегиясига асосланган фаол ҳаётий нуқтаи назарга;
- дунёқараш билан боғлиқ фалсафий билимларга тизимли эга булиши, мустақил таҳлил қила олиши, касбий фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид хужжатлар ва ишлар мохиятини тушуниши, табиий илмий фанлар буйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга булиши хамда улардан замонавий илмий асосда хаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;

- ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган булиши, ўз касбий фаолиятида мустақил асосланган карорлар қабул қила олиши;
- тегишли бакалавриат йуналиши буйича ракоботбардош умумкасбий тайёргарликка эга булиши;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти туғрисида илмий тассаввур ҳамда эътиқодга, узини жисмоний чиниқтириш уқув ва куникмаларига эга булиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;
- тегишли бакалавриат таълим йўналиши доирасида танланган магистратура мутахассисликларида олий таълимни давом эттиришга;
- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қушимча касб таълими олишга тайёрланадилар.
- 2.2. 5120100 Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврнинг касбий фаолиятларига кўйиладиган малака талаблари:
- тил ва адабиёт фанларини ўкитишда намунавий инновацион технологик жараёнларни ишлаб чикиш ва уларни куллаш;
  - ўкув фанларини ўкитиш методикасини эгаллаш;
  - электрон ўқитиш усулларини эгаллаш;
- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ноаънанавий укув машғулотларини утказиш;
- ўқитилаётган фанлар бўйича ўқув машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириш;
- ўқитилаётган фан бўйича ўкув машғулотларини ўтказиш учун ўкитишнинг дидактик воситаларидан фойдаланиш;
- мустақил таълим ва илмий-ижодий қидирув ишлари натижасида ўқитилаётган фан буйича педагогик фаолиятни мунтазам такомиллаштириб бориш;
- ўзбек тили ва адабиёти тарихи, таълимоти ва назариялари, йирик намояндалари, тилшунослик ва адабиётшуносликнинг фан сохаси сифатида шаклланиши, ушбу сохадаги турли мактаблар, олимларнинг концепция ва илмий ёндашувларини билиш;
- ўзбек тилшунослиги, умумий тилшунослик, қадимги туркий тил, ўзбек тили тарихи, ўзбек халқ оғзаки ижоди, ўзбек адабиёти тарихи, назарияси, жаҳон адабиётига оид билимларни эгаллаш, тил фанлари, адабиётнинг долзарб масалаларини илғай олиш, илмий фаолиятда қуллай билиш ва уқувчиларга етказа олиш;
- анъанавий ва ноанъанавий методлар, илгор педагогик технологияларни ихтисосликка мос фанларни ўкитиш чогида танлай олиши, ўз фанида метод ва технологияларни ижодий куллай олиши, фактларни тахлил килиши, умумлаштириш ва шу асосда хулоса чикара олиш;
- ўқитишнинг илмий асосларини таҳлил қилиб бориши, методик бирлашмаларда умумий ўрта таълим матаблари ва ўрта махсус таълими мазмунида фаннинг ўрнини белгилай олиши ва унинг илмий муаммолари бўйича педагогик ўкишларда маърузалар ўкиши, умумий ўрта таълим матаблари ва ўрта махсус таълимида дифференциал таълимни йўлга қуя олиши, ўқув жараёни билан боғлиқ барча ҳужжатларни юрита олиш;
- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усул ва воситаларига эга бўлиш;
- ахборотларни тўғри ифода этиш асосида мафкуравий иммунитетины шакллантириш *қобилиятига эга булиши лозим*.

Илмий-тадкикот фаолиятида:

- илмий-тадкикот институтлари ва илмий марказларда таълим йуналишларидаги фанлар ва уларни укитиш методикасига оид мавзуларда тадкикот олиб бориш;
- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;
- таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқларини ўрганиш;
- илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;
- маълумотларни жамлаш, қайта ишлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли тахлил килиш;
  - тадқиқот натижалари ва ишланмаларни амалиётда қуллаш;
- илмий муаммолар ечими натижаларини амалиётга жорий этиш *қобилиятларига* эга булиши керак.

Маънавий-маърифий фаолиятида:

- Ёшлар иттифоки ташкилоти, махалла фукаролар йиғини билан хамкорликда маънавий-маърифий масалалар бүйича индивидуал сухбатлар утказиш;
- Узбекистон ва жахон тарихига оид манбалардан илмий, маънавий-маърифий сохада фойдаланишни ташкиллаштириш;
- умуминсоний қадриятлар, мехр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садоқат каби юксак инсоний фазилатларни очиб бериш *қобилиятига эга булиши лозим*.

Педагогик фаолиятида (умумий ўрта таълим мактаблари ва ўрта махсус таълими тизимида):

- умумий ўрта таълим мактаблари ва ўрта махсус таълими тизими муассасаларида тайёргарлик йуналишида назарда тутилган ўкув фанлари буйича замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб, назарий хамда амалий машғулотларни ўтказиш;
- ўкув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадкикотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва тахлил этиш;
- ўкитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлгал ўкув-методик ҳужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни татбик этиш;
- мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, восита ва шакллар масаласида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш *қобилиятларига эга булиши лозим*.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- филологик фаолият сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш;
- педагогик жараённи амалга ошириш учун зарур булган ресурсларни режалаштириш;
- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва уларнинг эксплуатацияси билан боғлиқ бўлган чищлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини бахолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-мухитни мухофаза қилиш ва мехнат хавфсизлиги талабларига мос келиши масаласида ишлаб чиқариш жараёнини назорат қилишда иштирок этиш *қобилиятига эга булиши керак*.

3. 5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига кўйиладиган умумий талаблар

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган холда ишлаб чикилиши ва талабаларнинг куйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

гуманитар ва табиий-илмий;

умумкасбий;

ихтисослик;

кушимча.

Касб фаолияти куникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари утилиши назарда тутилиши шарт.

Укув режалар мажбурий укув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам уз ичига олиши шарт.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўкув фанларига оид бир канча масала ва муаммолар бўйича мустакил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасига мувофик равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун талабаларнинг малакавий амалиётлари умумий урта таълим мактаблари, академик лицейларда утказилади.

3.1. Ўкув режа фанлари блоклари мазмунига кўйиладиган умумий талаблар Гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки бўйича:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдикланадиган олий таълимнинг бакалавриат таълим йўналишлари ўкув режаларидаги гуманитар ва табиий-илмий фанлар блокига кўйиладиган талаблар асосида белгиланади.

-Гуманитар ва табиий-илмий фанлар билан махсус фанлар ўртасида илмий ва назарий боғликликни таъминлаши;

- таълим йўналиши ихтисослик фанларни ўрганиш ва чукур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумкасбий билимларни, амалий кўникма ва укувларни шакллантириши;
- таълим йўналишига мувофик касб фаолияти сохаларида эришилган асосий ютуклар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истикболлари хакида тасаввур хосил килиши;
- комил инсон образини шакллантиришда миллий **гоя ва миллий мафкуранин**г роли;
- -умумий ўрта таълим мактаблари ва ўрта махсус таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инобатга олган ҳолда билишнинг математик дастурлаш усуллари ва жараёнларни моделлаштириш тамойиллари, информатика ҳамда ахборот туплаш, уларни қайта ишлаш ва узатиш усулларининг жамиятдаги ўрни ва аҳамияти ҳақида олий даражадаги тасаввурларни шакллантириши;

-дастурлаш ва ҳисоблаш техникаси ҳамда дастурий таъминот имкониятларидан фойдаланиш;

-турли соҳаларда ахборот тизимлари ва уларнинг қулланиши билан боғлиқ булган асосий тушунчалар;

-маълумотларни қайта ишлаш алгоритмлари, ҳамда турли маълумотлар структуралари билан ишлаш алгоритмларини билиши; -турли хил ахборот тизимларида руй берадиган асосий ахборот жараёнларини тахлил қилиш буйича билим, уқув, малака ва куникмаларни шакллантириши;

-тарбия жараёнида турли ёшдаги болалар ва ўсмирлар соғлигини химоя қилиш, ўрта махсус ва касб-хунар коллежлари шарт-шароитлари, жихозланиши ва ўкув юкламанинг организмга таъсирини ўрганиши;

-тарбия жараёнида турли ёшдаги болалар ва ўсмирлар организмининг ўзига хос хусусиятларини эътиборга олиш, зарарли одатлар, гиёхвандликнинг олдини олиш, ёшларнинг оилавий ҳаётга тайёрлашнинг тиббий-гигиеник асослари ҳаҳида билим, кўникма ва малакаларини шакллантириши;

-ўқув-тарбиявий жараённинг комплекс хусусиятга эга эканлигини эътиборга олган холда, ахборот технологияларини жорий этишни интегратив ёндашув асосида ташкил этиш малакасини таркиб топтириши;

-уқитишнинг илмийлиги ва кургазмалилигини таъминлаш мақсадида ахборот технологияларининг мультимедиа имкониятларидан унумли фойдаланишга ургатиши;

-замонавий ахборот технологиялари мухитида ўкув жараёнини лойихалаштиришда ўкитишни индивидуаллаштириш, интенсивлаштириш ва оптималлаштиришга эришиш малакаларини шакллантириши;

-уқитишнинг самарадорлиги ва натижавийлигини таъминлаш мақсадида ахбороткоммуникация технологиялари воситаларини тизимли, мантиқий кетма-кетликда қуллаш қобилиятини таркиб топтириши;

-ўзбек тили грамматикасининг аксиоматик назарияси, аксиомалари, символлари, формулалари, келтириб чиқариш қоидалари, теоремалари;

-табиий тилларни формаллаштириш, ўзбек тили сатхлари бирликларини, сўз туркумларини, гап бўлакларини моделлаштириш;

-ўзбек тилидаги феълнинг грамматик категорияларини моделлаштириш асосидаги маълумотлар базасини яратиш, тилларни ўқитиш, билимларни бахолаш алгоритми, матнларни тахрирлаш, анализ ва синтез дастурлари, автоматик таржима жараёни, компьютерда инглизча-ўзбекча, ўзбекча-инглизча таржима алгоритми (гапни тахлил қилиш, таржима қилиш), лингвистик масалаларни компьютер воситасида ҳал қилиш йўллари;

- табиий тилларнинг компьютер луғатлари;
- тезаурус, конкорданс, автоматик таржима луғатлари;
- лингвистик масалаларни ҳал ҳилишнинг компьютер дастурларини ишлаб чиҳиш буйича билим, куникма, малакларини шакллантириши;
- жимоний тарбия, ўзини жисмоний чиниктириш ўкув ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Умумкасбий фанлар блоки бўйича:

- психика, шахс, фаолият, мулокот, билиш жараёнлари, иродавий сифатлар, ҳиссий ҳолатлар, индивидуал хусусиятларга доир билим, куникма ва малакаларни шакллантириш;
- психологиянинг мохияти, психика ва онг тушунчалари, психик жараёнлар, психик ривожланиш ва унинг ўзига хос хусусиятлари, ёш даврлари таснифи, психик тараққиётнинг турли босқичлари учун хос психофизиологик ва психологик хусусиятлар ҳаиқдаги билимлар билан қуроллантириши;

- бўлажак ўқитувчиларни замонавий педагогика фанининг назарий-тарихий асослари ва ўкитувчи махоратига доир билимилар билан куроллантириш, таълимтарбия жараёнини окилона ташкил этиш, педагогик меросдан самарали фойдаланиш, реал таълим амалиётида юксак педагогик махорат ва ўкитувчи нутки маданиятини намоён эта олишга ўргатиш;

-укув-тарбия жараёнини самарали бошкариш, укув-меъёрий хужжатлар билан ишлаш ҳамда таълим олганликни ташхис этиш конунияти ва тамойиллари билан таништириши;

-миллий ва жаҳон педагогика фанлари тараққиёти билан таништириш ҳамда педагогик меросдан самарали фойдаланиш куникма ва малакаларини шакллантириши;

-талабаларни ўқитувчи фаолиятида касбий маҳоратнинг тутган ўрни, мазмунмоҳиятига доир назарий билимлар ҳамда педагогик фаолиятнинг турли кўринишларида ўқитувчининг муомала маданияти, оғзаки ва ёзма нутқ маданияти, ўқувчилар билан алоқа ўрнатиш ва мулоқотга кириша олиш методикасини тулиқ ўзлаштириш малакаларини шакллантириши;

- соғлом турмуш тарзи ва гигиена талабларига амал қилиш зарурияти туғрисида илмий тассаввур ҳамда эътиқодга эга булиши;
  - туркий тиллар тизимида узбек тилининг урни;
  - туркий тилшунослик ва туркология;
  - урал-олтой тилларининг ўзаро муштараклиги ҳақидаги қарашлар;
  - туркий тиллар фонетик-фонологик тизими;
  - туркий тилларнинг лексик сатхидаги ухшаш ва фаркли томонлар;
  - туркий тиллар морфологик тизими;
  - туркий тиллар грамматик қурилиши;
  - миллий қадриятлар хазинасида оғзаки ижоднинг урни;
  - ўзбек халқ оғзаки ижодининг мухим хусусиятлари;
  - фольклор асарларининг ижро анъаналари;
  - жанрлараро муносабат мезонлари;
    - эски ўзбек ёзуви ва унинг имло қоидалари;
    - қулёзма матнларни уқиш ва ёзиш;
- араб ва форс тилида имло қоидалари, сўз ясалиши, ўзак ва у оркали сўзларни топа билиш, матнларни мутолаа қилиб табдил этиш;
- ҳозирги адабий жараён фанининг адабиётшунослик ва бошқа ижтимоий фанлар билан боғликлиги;
  - тасаввуф ва бадиий ижоднинг уйгунлиги;
  - санъатнинг пайдо булиши хакидаги назариялар;
  - адабиётнинг ўзига хос хусусиятлари;
  - бадиий образ, бадиий тасвир воситалари;
  - адабий тур ва жанрлар;
  - адабиётшунослик назариясининг ижтимоий фанлар билан боғлиқлиги;
  - қиёсий адабиётшуносликнинг назарий асослари;
  - бадиий тахлил асослари, ёндашув усуллари;
  - адабиётшунослик илми ва адабий жараёндаги назарий масалалар;
  - бадиий асарнинг шакл ва мазмунига оид назарий қарашлар;
  - шеърий тизимга оид назария;
  - риторика тарихи, асослари ва тамойиллари;
  - бадиий асар тили, поэтик нутк ва услубий индивидуаллик масалалари;

- мумтоз адабиёт тушунчаси ва унинг хусусиятлари, манбалари ва объектлари, мумтоз адабиётни ўрганиш анъаналари, мумтоз матнларни англашда луғат илми;
  - Алишер Навоий ижодий мероси ва бадиий махорати;
  - адаб илмининг таркибий қисмлари, фасоҳат ва балоғат қоидалари, назмда иъжоз мақоми, ҳақиқат ва мажоз тушунчаси;
  - мумтоз адабиёт жанрлари поэтикаси, аруз вазнининг умумий қонуниятлари;
  - бадиий санъатларнинг хосил булиш йуллари ва мумтоз шеъриятда кулланиш усуллари;
  - жаҳон адабиёти тарихининг назарий муаммолари, намояндалари, тараққиёт тамойиллари;
  - ўзбек шевашунослигининг тушунчавий-терминологик аппарати;
  - транскрипция хусусиятлари;
  - шеваларни таснифлаш тамойиллари ва усуллари;
  - адабий манбашунослик ва матншунослик илми тарихини билиши;
  - манбашунослик ва матншунослик фаолиятининг фаркли жихатларини билиши;
  - матншунослик истилохларидан хабардор булиши;
  - эски ўзбек ёзувини билиши, луғат илмидан хабардор бўлиши;
  - қулёзма ва тошбосма китобларнинг таркибий тузилиши ва хос хусусиятларини билиши;
  - мумтоз матнни ўзлаштиришда "илмий аппарат" (тўла илмий курсаткич) нинг аҳамиятини англаши;
  - қулёзма турлари ва унинг палеографик жиҳатларини фарқлаши;
  - картотекадан фойдаланиш ва католог тузиш қоидаларидан хабардор булиши, илмий тавсиф тузилишини билиши;
- ўзбек адабиёти тараққиётининг асосий йўналишлари ва хусусиятларини белгилаш;
- ўзбек адабий танқидининг адабиёт назарияси, тарих, фалсафа, психология ва бошқа фанлар билан боғлиқлиги;
- ўзбек адабий танқидининг вужудга келиши, хусусиятлари, тамойиллари, тараққиёти, муаммолари;
  - бадиий асарни мустақил уқиш, тахлил қилиш ва бахолаш;

Ихтисослик фанлар блоки бўйича:

- бакалавриат таълим йўналиши бўйича касбий фаолият сохаларида эришилган ютуклар, муаммолар ва келгуси режалар хакида тасаввур хосил килиши;
- тегишли бакалавриат таълим йўналиши бўйича махсус билимларни, касб фаолияти кўникма ва укувларини шакллантириши;
- ўзбек адабиёти тарихининг шаклланиши ва тараққиёт босқичлари, унга ёндашув тамойиллари, манбалар яратилишига шахс ва адабий мухит таъсири, адабий мактабларнинг вужудга келиш сабаблари ва шартлари;
- адабиёт тарихини ўрганишнинг методологик асослари ва уни даврлаштириш тамойиллари;
- миллий уйгониш адабиётида қадимчилар ва жадид адабиёти вакилларининг муштарак ва фарқли хусусиятлари, давр шеъриятида вазн, поэтик жанрлар ва образларнинг янгиланиш қонуниятлари, насри ва драматургияси;
- миллий уйғониш даврида янгича адабий-эстетик тафаккурнинг юзага келиши шароити ва сабаблари, уни урганишнинг мустақиллик давридаги аҳамияти;
  - ўзбек тили тарихи, уни даврлаштириш, тарихий матнлар тахлили;
  - ўзбек тили таркибидаги арабча ва форсча сўзларни тахлил кила олиш;
  - қадимги туркий тилнинг фонетик, грамматик ва имло хусусиятларини билиши;

- ўзбек илмий тилшунослигининг шаклланиши, тараққиёти ва йуналишларини изохлай олиши;
- ÿзбек тили лексикографиясининг шаклланиши, муаммолари, вазифалари ва ривожланишини билиши;
  - ўзбек тилшунослигининг Чор Россияси давридаги тараққиёти;
  - ўзбек тилшунослигининг шўролар даври тараққиёти;
  - истиклол даври ўзбек тилшунослиги;
  - янги ўзбек адабиётини ташкил қилувчи омилларни ўкувчига етказа олиш;
  - янги ўзбек адабиётида лирик қахрамоннинг хусусиятлари;
  - янги ўзбек адабиётида лирикада дунёвийлик ва илохийликнинг уйғунлиги;
- янги ўзбек адабиёти қиссачилигидаги ахлоқий-маънавий муаммолар ва шахс фожиасининг бадиий талқини;
  - янги узбек адабиёти узбек романчилиги хакидаги карашлар;
- ҳозирги ўзбек адабий тили сатҳлари ва уларнинг бирликларини фарқлаш тамойиллари;
- ҳозирги узбек адабий тилидаги лисоний муносабатлар ҳамда улар турларининг илмий асослари;
- ҳозирги ўзбек адабий тили лисоний бирликлари субстанциал имкониятларини аниклаш усуллари;
- ҳозирги ўзбек адабий тили субстанциал имкониятларининг нутқий вокеланишида лисоний, шахсий ва прагматик омиллар роли ва ҳамкорлигининг илмий асослари;
- тилшунослик булимлари ва сатҳлари, назариялари ва методлари, оҳимлари ва йуналишлари;
- тилшунослик булимлари ва сатҳлари, назариялари ва методлари, оҳимлари ва йуналишлари;
  - хозирги ўзбек тилшунослигининг илмий йўналишларини билиши;
- она тили ва адабиёт фанидан дарс шакллари ва турларини ўтилажак асардан келиб чиккан холда танлаш;
- она тили ва адабиётдан замонавий дастурлар ва дарсдан ташкари машғулотлар мазмуни;
  - она тили ва адабий таълимга доир меъёрий хужжатлар;
- она тили ва адабиёт машғулотларида мавзуни очувчи курсатмали қуроллар танлаш (ясаш);
- она тили ва адабиёт машғулотларида мавзуни укувчилар ёш хусусиятидан келиб чиқиб утиш усуллари борасида илмий билимлар, амалий махорат ва куникмаларни шакллантириши лозим.
- таълим йуналиши негизидаги муайян магистратура мутахассислиги буйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда булишига кумаклашиши лозим.

Кушимча фанлар блоки буйича:

- таълим йўналиши талабаларнинг умумкасбий ва ихтисослик фанлари бўйича кўшимча равишда чукур билим олишга бўлган эхтиёжини қондириши;
- меҳнат бозорида рақобатбардошликни таъминлаши ҳамда таълим хизматлари соҳалари ривожини жадаллаштириши;
- таълим сифатига қуйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюктураси тез узгараётган шароитда бакалавриат таълим йуналишлари буйича укув режалар ва фан дастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан булишини таъминланиши;
- касбий фаолият стратегияси ва тактикасини тутри танлай олиши, касбий нуқтаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши лозим.

Танлов фанлари бўйича:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан холда танлов фанларининг таркиби

-ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар таянч ва турдош ОТМ Илмий Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. Малака амалиётига куйиладиган талаблар

Малакавий амалиётлар бакалавриат таълим дастурининг мажбурий кисми хисобланади. Малакавий амалиётлар ўкув-танишув, ишлаб-чикариш, педагогик ва битирув олди амалиёт машғулотлари куринишида булиб, талабаларнинг касбий-амалий тайёрланганлигига бевосита йуналтирилган булади. Бакалаврлар тайёрлашнинг таълим дастури — умумкасбий фанлар билан боғлиқ укув амалиёти ва касбий тайёргарлиги билан боғлиқ амалиётларни уз ичига олади.

Ўкиш даврида ўкув-танишув амалиёти ўтказилади. Максад — ўкитаётган касбий фанларининг назарий билимларини амалиётга тадбик этиш, амалий кўникма ва малакаларни ривожлантиришдан иборат. Амалиёт натижаси ва хисоботи бахолаш мезонлари асосида бахоланади.

Фольклор амалиётида:

талабалар билан экспедиция уюштирилаётган худуд ахолиси орасида ёзиб олинган халқ оғзаки ижоди материаллари юзасидан танишув сухбати ўтказилади, респондентлар билан материал ёзиб олиш жараёнида амал қилинадиган муомала этикасини ўрганилади. Материал ёзиб олиш техникаси билан танишилади ва маҳаллий аҳолидан халқ оғзаки ижоди намуналари ёзиб олинади. Ёзиб олинган намуналар киёсланади. Тўпланган материаллар тартиблаштирилади, оққа кучирилади, ҳисобот учун маълумот тайёрланади. Бундан ташқари, талабалар аҳолидан маҳаллий ҳудудда ўтказиладиган маросимлар рўйхатини аниклаштиради, маросимларни ўтказиш тартибини изоҳлайди. Аҳолидан эпик асар намуналарини, респондентлардан мазкур асарларни ўрганиш тарихини ёзиб олади.

Диалектологик амалиётда:

талабаларга амалиётнинг мақсад ва вазифалари ҳақида маълумот берилади. Амалиётга бориладиган ҳудуд аниқланади. Талабаларга шеваларни ўрганиш бўйича йўрикнома такдим этилиб, ўрганилиши режалаштирилган ҳудуд шевасининг ҳусусиятлари ҳақида маълумот берилади. Ҳудуд шеваси вакиллари билан гуруҳ талабаларининг мулоқоти уюштирилади. Мулоқот нутқи ёзиб олинади ва тўпланиб, транскрипция қилинади.

, Материаллар таснифланиб, алохида дафтарларга ёзилади ва улар амалиёт рахбарларига топширилади.

Ишлаб-чиқариш амалиётида:

талабалар амалиёт ўташи режалаштирилган нашриёт ёки оммавий ахборот воситалари тахририятлари хамда улар таркибидаги булимлар билан танишади.

Кулёзмаларни қабул қилиш билан, тахрир амалиёти билан тулиқ танишиб, нашриёт ёки тахририят томонидан белгиланган рахбар тавсияси билан муайян топшириқларни бажарадилар. Материалларни такризлаш малакасига эга булади. Уларда корректура, тузатиш белгиларидан фойдаланиб, матн устида ишлай олиш малакаси шаклланади.

Умуман, талабалар бу жараёнда материални эълон қилишга тайёрлашнинг барча босқичлари билан тулиқ танишади. Бажарган ишлари буйича амалиёт кундалигини мунтазам равишда тулдириб боради. Шунингдек, тахририят ёки нашриётнинг оммавий тадбирларини ташкил этишда ва утказишда фаол иштирок этади.

Педагогик амалиётида:

педагогик амалиёт дастурлари асосида таянч умумий ўрта таълим мактаблари ва ўрта махсус таълими муассасаларида ўтказилади. Педагогик амалиёт талабанинг

- аудиторияда олган билимларини педагогик жараёнда синаб куриш, дастлабки малака ва куникма хосил қилиш хамда пировард натижада кадрнинг компонентлигини шакллантиришга хизмат қилади.

Педагогик амалиётга масъул кафедралар ва педагогик амалиёт булими хамда факультет укув методик комиссиялари ташкилотчилигида хисобот конференцияси ёки такдимот шаклида якун ясалади.

Амалиётни ўтказиш муддатлари ўкув режаси жараёни билан аникланади, амалиёт тугагандан сўнг талабалар амалиёт давридаги фаолияти хакида амалиёт ўкитувчиларирахбарлари ва қабул қилувчи ташкилот вакилларидан таркиб топган комиссия олдида хисобот беришади. Бахолаш мезонлари ўкув дастурида белгиланади.

Талабанинг илмий-тадкикот иши амалиётнинг бир бўлагини ташкил килиши Илмий-тадкикот битирувчиларда касбий компетенцияларни мумкин. иши шакллантириш ва мустахкамлашга кумаклашади. У бититувчини 8-семестрда кафедранинг илмий ишида албатта иштирок этишини, курс ишларини касбий (ихтисослик) блокнинг базавий фанлари мавзуси буйича илмий ишда иштирок этишинива битиув малакавий ишини кафедранингилмий мавзуси бажарилишини назарда тутади.

Талабалар илмий-тадқиқот ишининг ташкил қилиниши қуйидагилар билан таъминланиши керак:

-курс ишларининг ҳар йили янгиланадиган мавзулари ҳақида ўқиётганларни ўз вақтида ҳабардор қилиш;

-мутахассис чиқарувчи факультет (кафедра)нинг илмий мавзуси буйича илмийтадқиқот иши учун лабораторияларда уқиётганларни иш жойи билан таъминлаш;

-олий таълим муасссасининг ахборот ресурс марказида мустақил илмий-тадқиқот олиб бориш имкониятини тақдим этиш;

-талабалар илмий жамиятининг конференцияларини ташкил этиш;

-талабалар илмий конференцияси ғолибларига мамлакатнинг бошқа олий уқув юртларига маърузалар билан чиқиш имкониятларини тақдим этиш.

3.3. 5120100-Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасидаги юклама ҳажми

3.3.1. 5120100 — Филология ва тилларни укитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши буйича барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташкари ўкув ишларини ўз ичига олган укув юкламасининг энг юкори хажми хафтасига 54 соат килиб белгиланади. Ишлаб чикаришдан ажралган холда (кундузги) укиш шакли аудитория машғулотларининг энг юкори хажми хафтасига - 30 соатгача килиб белгиланиши мумкин. Қолган соатлар хажми мустақил таълим учун ажратилади.

Жорий, оралиқ ва якуний аттестацияларни хисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурининг умумий ҳажми 4 йиллик ўқув даври учун ҳафталик ўқув юкламалардан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

Бакалавриат таълим йўналишларининг ўкув режалари ва фанлар дастури мазмуни олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлашнинг бирламчи ва бошланғич боскичи сифатида таълим йўналиши буйича чукур фундаментал ва амалий билимлар беришни кузда тутган ҳолда шакллантирилади.

Фаол ва интерфаол шаклларда ўтказилаётган машғулотларнинг улуши дастурнинг асосий мақсади, талабалар контингенти хусусиятлари ва муайян фан мазмуни билан аникланади. Талабаларнинг академик гуруҳлари учун маъруза соатлари ҳажми аудиториѫ

вақтининг 50 фоизидан ошмаслиги керак. Фан мавзуларининг камида 20 фоизи (умумий юклама ҳажмига нисбатан) мустақил таълим тарзида узлаштирилиши лозим.

Талабаларнинг ўкув режалар ва фанлар дастурларини ўзлаштиришида ўкув фанларининг бир канча масалалари ва муаммолари бўйича мустакил билим олиши назарда тутилиши зарур.

Бакалавриат таълим йўналишлари унинг ўкув режаларига мувофик равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

Укишнинг норматив муддати 4 йил булганда укув жараёни 204 ҳафтани ташкил этиши зарур.

Назарий ва амалий таълим	123 ҳафта
Малака амалиётлари	24 ҳафта
Битирув иши	6 хафта
Аттестациялар	20 ҳафта
Таътил	31 хафта
Жами	204 ҳафта

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юкори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Кундузги ўкиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юкори ҳажми ҳафтасига 30 соат қилиб белгиланиши лозим.

Ўкитишнинг меъёрий муддати турт йил булгани холда укув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Укув даврининг умумий хажми куйидагича таксимланади:

٠	назарий таълим	60.2 %;
•	аттестация	10 %;
	таътил	15 %;
•	малака амалиёти	11.8 %
•	битирув иши	3 %.

Назарий таълим ҳажми "Гуманитар билим соҳаси"га мувофик фанлар блоклари буйича қуйидагича тақсимланади:

•	гуманитар ва табиий-илмий фанлар	22 %;
•	умумкасбий фанлар	38 %;
•	ихтисослик фанлари	35 %;
•	кушимча фанлар	5 %.

Укув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 4 - 10 ҳафта қилиб белгиланади.

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гурух Т 55

OKC 01.040.01

Таянч сузлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият жабҳаси, бакалавриатнинг асосий ўкув режа ва фан дастури (бакалавриат дастури), профиль, ўкиб-ўрганиш натижалари, ўкув цикли; ҳозирги ўзбек тили, лисон, нутқ, меъёр, қадимги туркий тил, тил тарихи, тарихий грамматика, тилшунослик назарияси, тил ва жамият, тил оилалари, тил гуруҳлари, қиёсий-тарихий тилшунослик, терминология, лексикография, араб ва форс алифбоси, диалектология, халқ оғзақи ижоди, мифология, болалар фольклори, мумтоз адабиёт, адабий ёдгорликлар, навоийшунослик, миллий уйғониш, янги ўзбек адабиёти, адабий танқид, жаҳон адабиёти, туркий халқлар адабиёти, адабиётшунослик, ўқитиш методикаси, матн, матншунослик

5120100 – Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши

T/p	Укув фанлари, блоклар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юкламанинг хажми, соатларда
1.00	Гуманитар ва табиий-илмий фанлар	1448
1.01	Узбекистон тарихи	78
1.02	Узбекистонни ривожлантириш стратегияси.	78
1.02	Фукаролик жамияти	/8
1.03	Фалсафа	128
1.04	Диншунослик	64
1.05	Узбек (рус) тили	150
1.06	Хорижий тил	356
1.07	Дастурлаш асослари	194
1.08	Компьютер лингвистикаси	256
1.09	Жисмоний тарбия ва спорт	30
	Танлов фанлари	114
2.00	Умумкасбий фанлар	2534 J
2.01	Умумий психология	130
2.02	Умумий педагогика	122
2.03	Ёш физиологияси ва гигиена	64
2.04	Туркий тиллар киёсий-тарихий грамматикаси	188
2.05	Узбек фольклори	130
2.06	Шарқ тиллари ва эски узбек ёзуви	246
2.07	Хозирги адабий жараён	96
2.08	Тасаввуф ва бадиий ижод	130
2.09	Адабиётшунослик назарияси	240
2.10	Мутолаа маданияти ва ифодали ўкиш	122
2.11	Навоийшунослик	304
2.12	Жахон адабиёти	176
2.13	Узбек диалектологияси	122
2.14	Матншунослик	130
2.15	Узбек адабий танқиди тарихи	126
2,13	Танлов фанлари	208
3.00	Ихтисослик фанлари	2308 ∨
3.01	•Ўзбек адабиёти тарихи	374
3.02	Узбек тили тарихи	314
3.03	Янги ўзбек адабиёти	184
3.04	Хозирги узбек адабий тили	500
3.05	Тилшунослик назарияси	292
3.06	Узбек тили ва адабиётини ўкитиш методикаси	260
3.00	Танлов фанлари	384
4.00	Кўшимча фанлар	352
7.00	Жами	6642 🗸
	Малакавий амалиёт	1296
	Битирув малакавий иши ёки ДА	324
	витирув малакавий иши еки да	1080
	Жами	2700
		9342
	XAMMACM:	7344

Укув ишлари бўйича проректор

И.Азимов

Ишлаб чикувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари хамда кадрлар истеъмолчилари

ишлаб чикилган:

Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти

суниверситети

Е.С.Сирожиддинов

М.Ў.

Ректор

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий таълимни ривожлантириш тадкикотлари ва илғор технологияларни татбик этиш маркази директори

"Тил ва адабиёт таълими" журнали бош мухаррири

3.Хакимов

201<u>9</u> йил « 29 » 04

ΜV

Б.Жовлиев

201<u>9</u> йил «

M.

"Тил ва адабиёт таълими" журнали тахририяти томонидан бакалавриат таълим йўналишлари учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг таълим йуналиши битирувчилари касбий фаолиятларига кўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

т/р	журна тайёрланаё	дабиёт таълими" ли учун кадр этган бакалавриат м йуналиши номи	"Тил ва адабиёт таълими" журналининг бакалавриат таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
1.	5120100	Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили)	Битирувчи куйидаги касбий компетенция ва кобилиятларга эга булиши керак: турли жанрларга мансуб асарларни тилшунослик ва адабиётшунослик нуктаи назаридан тахлил кила олиш; узбек тили ва адабиёти буйича фикрлаш маданиятини эгаллаган булиши, огзаки ва ёзма нуткини аргументланган холда аник баён килиш кобилиятига эга булиши; матнларни имловий, услубий жихатдан тахрир кила олиш; ижодкорлик салохиятидан фойдаланиши, янги гояларни яратиши; тил ва адабиёт таълимига оид маколаларни ёза билиши; барча турдаги хатларни ёза билиши; барча турдаги маълумотларни ёза олиш; узбек тили ва адабиёти таълими сохасига оид адабиётлар (маколалар, китоблар, малакавий иш) тахлилларини ёза олиш; сохага оид адабиётлар (бирламчи ва иккиламчи манбалар)га аннотациялар ёза олиш; турли илмий материалларга хулоса ёза олиш; конференцияларда катнашиш учун таклиф ва мулохазалар ёза олиш; конференцияларда катнашиш учун таклиф ва мулохазалар ўза олиш; сохага оид мавзулар буйича презентация ва маърузалар кила олиш; амалиётда информацион технологияларни халкаро ва касбий стандартларни, замонавий педагогик ва ахборот технологияларни куллаш.

"Тил ва адабиёт таълими" журнали бош мухаррири

Б.Жовлиев

Узбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тугрисида"ги 2017 йил 20 апрелдаги ПК-2909-сон Карори билан тасдикланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш буйича Олий ва урта махсус таълим вазирлиги Дастури"нинг III-кисмида хамда Узбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тугрисида"ги ПҚ-2909-, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт сохалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари туғрисида" ПҚ-3151- ҳамда 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш буйича кушимча чора-тадбирлари тугрисида" ПК-3775-сонли қарорларида ва хар бир таянч ОТМ учун Хукумат томонидан чикарилган Фармон ва карорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 5120100-Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши малака талабларини турдош олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш. "<u>У</u>" <u>07</u> 2019 й.

Катнашдилар: К.Шарипов — Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг биринчи ўринбосари, Ш.Шерматов — Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазири, ЖизДПИ ўкув ишлари бўйича проректори, НавДПИ ректори, КўкДПИ ўкув ишлари бўйича проректори, ГулДУ ўкув ишлари бўйича проректори, БухДУ ўкув ишлари бўйича проректори, СамДУ ўкув ишлари бўйича проректори, СамДУ ўкув ишлари бўйича проректори, КаршиДУ ўкув ишлари бўйича проректори, УргДУ ўкув ишлари бўйича проректори, УргДУ ўкув ишлари бўйича проректори, ФарДУ ўкув ишлари бўйича проректори, ККДУ ўкув ишлари бўйича проректори, АндДУ ўкув ишлари бўйича проректори, Б.Абдушукуров — Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети Ўзбек филологияси факультети декани, А.Сайфуллаев - Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети Таржима назарияси ва амалиёти факультети декани, Л.Раупова - Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти факультети декани ва таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ:

1. Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетида Ижодий ишчи гурухлар томонидан тайёрланган Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тугрисида"ги ПК-2909-, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт сохалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўгрисида" ПК-3151хамда 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда иштирокини таъминлаш буйича кушимча чора-тадбирлари туғрисида" ПҚ-3775-сонли қарорларида ва хар бир таянч ОТМ учун Хукумат томонидан чиқарилган Фармон ва қарорлар асосида 5111200 – Узбек тили ва адабиёти, 5111300-Она тили ва адабиёти (ўзга тилли гурухларда ўзбек тили, 51201100 – Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили), 5120900 — Узбек-инглиз таржима назарияси ва амалиёти таълим йўналишлари малака талаблари мухокамаси.

Сўзга чикди: Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетининг ўкув ишлари буйича проректори И.Азимов ўз маърузасида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 13 майда ПҚ-4797-сонли "Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетини ташкил этиш тугрисида"ги Фармони хамда Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тугрисида" ги ПҚ-2909-, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт сохалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўгрисида" ПҚ-3151- ҳамда 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш буйича кушимча чора-тадбирлари тугрисида" ПҚ-3775-сонли қарорларида ўзбек тили ва адабиёти мутахассислари олдига жуда катта масъулиятли вазифалар қўйилганлигини таъкидлади. Жумладан, ўзбек тили ва адабиётини, унинг узига хос хусусиятлари, илмий-назарий, фалсафий-эстетик асосларини, замонавий таълим технологияларини чукур узлаштирган, давр талабларига жавоб берадиган юксак малакали илмий ва педагог кадрлар тайёрлаш, талаба ёшларни, ўзбек тили ва адабиётининг бой имкониятларидан фойдаланган холда, Ватанга мухаббат ва садокат, умумбашарий қадриятларга хурмат рухида, кенг дунёқарашга эга булган ва мустақил фикрлайдиган, маънавий етук инсонлар этиб тарбиялаш, умумий урта таълим мактаблари ва академик лицейлари, олий таълим муассасаларида узбек тили ва адабиёти фанини укитишнинг янги ва самарали методлари буйича илмий изланишлар олиб бориш, илғор педагогик технологияларни кенг жорий этиш вазифалари университетнинг устувор йуналиши сифатида белгилангани, шунинг учун ҳам ушбу вазифаларни уз вақтида самарали ҳал этиш мақсадида таълим йуналишлари малака талабларини қайта ишлаб чикиш зарурияти туғилганини айтиб ўтди хамда университет ректори томонидан тузилган ишчи гурух томонидан таълим йуналиши малака талаблари Фармон ва карорларда белгиланган вазифалар мазмун-мохияти чукур сингдирилган холда қайта ишлаб чикилгани хакида ахборот берди.

Мажлис иштирокчиларидан мазкур малака талабларини муҳокама қилиш ҳамда фикр-мулоҳазалар, таклифлар билдиришни сўради.

Эшитилди: Р.Яркулов – университет ўкув бўлими томонидан таълим йўналишлари буйича мутахассисларни жалб килган холда Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўгрисида"ги ПК—2909-, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт сохалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чоратадбирлари тўгрисида" ПК-3151- хамда 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кушимча чоратадбирлари тўгрисида" ПК-3775-сонли карорларида белгиланган вазифаларга асосан бакалавриат таълим йўналишлари малака талаблари лойихалари ишлаб чикилди. 5111200 — Ўзбек тили ва адабиёти, 5111300-Она тили ва адабиёти (ўзга тилли гурухларда ўзбек тили, 51201100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили), 5120900 — Ўзбек-инглиз таржима назарияси ва амалиёти таълим йўналишлари бўйича малака талабларини ишлаб чикувчи Ишчи гурух куйидаги таркибда фаолият юритди:

Ш.С.Сирожиддинов – Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат узбек тили ва адабиёти университети ректори, Ишчи гурух раиси;

И. Азимов – укув ишлари буйича проректор – раис уринбосари;

Б.Абдушукуров – Узбек филологияси факультети декани;

Л. Раупова – Ўзбек тили ва адабиёти факультети декани;

А.Сайфуллаев – Таржима назарияси ва амалиёти факультети декани.

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулохазалар ва таклифлар асосида

КАРОР КИЛИНДИ:

- 1. Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат узбек тили ва адабиёти университетида Ишчи гурухлар томонидан тайёрланган 5111200 – Ўзбек тили ва адабиёти, 5111300-Она тили ва адабиёти (ўзга тилли гурухларда ўзбек тили, 51201100 -Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили), 5120900 — Ўзбек-инглиз таржима назарияси ва амалиёти таълим йуналишлари малака талабларини ишлаб чикишда Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўгрисида"ги ПК-2909-, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт сохалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тугрисида" ПҚ-3151- ҳамда 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш буйича қушимча чора-тадбирлари туғрисида" ПҚ-3775-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ва олий таълим сохасини тартибга солувчи бошка нормативхукукий хужжатларга хамда халкаро тажрибаларга мувофик ишлаб чикилганлиги, асосий кадрлар истеъмолчилари булган Олий ва урта махсус таълим вазирлиги хамда Халк таълими вазирлигидан экспертизадан утказилганлиги инобатга олинсин.
- 2. Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетида мавжуд 5111200 – Узбек тили ва адабиёти, 5111300-Она тили ва адабиёти (ўзга тилли гурухларда ўзбек тили, 51201100 - Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили), 5120900 – Ўзбек-инглиз таржима назарияси ва амалиёти таълим йўналишлари малака талабларини тайёрлашда турдош ОТМлар томонидан билдирилган камчилик ва таклифлар инобатга олингани таъкидлансин.

3. Мазкур малака талабларини ўрнатилган тартибда тасдиклатиш учун Вазирлик хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш марказига топширилсин.

Мажлис раиси

Ш. Сирожиддинов

Котиб

Н.Чиникулов

Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети 5120100— Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши малака талабларининг ишлаб чикувчилари ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент ш.

"29" 07 2019 й.

Биз куйида имзо чекувчилар - "Тил ва адабиёт таълими" журнали мухаррири Б.Жовлиев хамда Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат узбек тили ва адабиёти университети Укув ишлари буйича проректори И.Азимовлар Олий ва урта махсус, касбхунар таълимини ривожлантириш маркази, Халқ таълими вазирлиги ҳамда Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетининг профессорукитувчилари билан биргаликда Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўгрисида"ги ПҚ-2909-, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт сохалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тугрисида" ПК-3151- хамда 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш буйича кушимча чора-тадбирлари тугрисида" ПҚ-3775-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ва олий таълим сохасини тартибга солувчи бошка норматив-хукукий хужжатларга хамда халкаро тажрибаларга мувофик ишлаб чикилган малака талабларнинг мазмуни билан танишиб, келишув хакида ушбу далолатномани туздик:

5120100 — Филология ва тилларни укитиш (узбек тили) бакалавриат таълим йуналишининг малака талабларини ишлаб чикилишида кадрлар истеъмолчилари Узбекистон Республикаси Олий ва урта махсус таълим вазирлиги, урта махсус, касб-хунар таълим маркази, Узбекистон Республикаси Халк таълим вазирлиги хамда "Тил ва адабиёт таълими" журнали томонидан куйилган талаблар инобатга олинган.

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўгрисида" ги ПҚ—2909-, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўгрисида" ПҚ-3151- ҳамда 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қушимча чора-тадбирлари тўгрисида" ПҚ-3775-сонли қарорлари ижросини таъминлаш ҳамда ҳалқаро тажрибаларга мувофик ишлаб чикилган.

5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари ўкув режалари, фан дастурлари хамда бошка хужжатларни яратиш учун асос хисобланади.

Ишлаб чиқилган 512000 — Филология са тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофик.

"Тил ва адабиёт таълими" журнали мухаррири

Б.Жовлиев

Укув ишлари буйича проректори

И.Азимов

5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши учун тайёрланган малака талабларига ТАҚРИЗ

Ўзбекистон Республикаси худудидаги олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуасини ўзида ифодалаган Олий таълимнинг ушбу малака талабларида 5120100—Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи, мазкур таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига кўйиладиган умумий талаблар ва бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар тақдим этилган.

2018 йил 5 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш буйича қушимча чора-тадбирлар тутрисида"ги қарорида белгиланган вазифаларни қамраб олингани ҳолда ишлаб чиқилган. Юқори малакали, рақобатбардош педагог кадрлар тайёрлашни инобатга олган ҳолда, таълим йуналиши учун зарур булган янги фанлар киритилган.

Унда бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари ва объектлари ҳамда бакалавр касбий фаолиятининг турлари, касбий мослашув имкониятлари курсатилган.

Соҳа буйича бакалавр эгаллаши лозим булган малакавий компетенциялар, касбий компетенциялар изоҳланган. Умумий урта таълим мактаблари ва академик лицейларида педагогик фаолият олиб бориш учун, педагогик, илмий-тадкикот, маънавий-маърифий фаолиятида, ташкилий-бошқарув фаолиятида эгалланиши зарур булган касбий компетенциялар асослаб берилган.

Айниқса, Умумий ўрта таълим мактаблари ва академик лицейларида педагогик фаолият олиб бориш учун қуйилган талаблар замонавий педагог эгаллаши зарур булган энг зарур сифатларни ўзида жамлаган. Зеро, малака талабларида кўрсатилганидек, педагог яхши билимга эга булиши билан бирга, ўкув фанларини ўкитиш методикасини эгаллаган булиши, замонавий информацион ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ностандарт ўкув машғулотларини ишлаб чикиш ва ўтказиш қобилиятига эга булиши, мустакил таълим ва ижодий кидирув натижасида ўкитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва шакллар жабҳаларида ўз-ўзини мукаммал такомиллаштириб бориш кобилиятига эга булиши, электрон ўкитиш учун ўкув-методик мажмуаларни ишлаб чикиш кобилиятига эга булиши керак.

Фанлар блоки ва уларнинг мазмуни бакалавр эгаллаши лозим бўлган билим, малака ва кўникмаларни шакллантириш, фанларни тўғри танлаб кўйиш имкониятини яратган. Таълим сифатига кўйилаётган талаблар ракобатбардош кадрлар етиштиришга қаратилган. Меҳнат бозори конъюнктураси тез ўзгараётган шароитда бакалавриат таълим йўналишлари

- бўйича ўкув режалар ва фанлар дастурларининг мослашувчанлиги таъминланган.

Узлуксиз таълим тизими талабларига риоя этилган бакалавриат таълим йўналишида ўкитилиши назарда тутилган фанларнинг мазмуни бакалавр қандай тасаввурга эга бўлиши; нималарни билиши ва қай даражада малака ҳосил қилиши ва кўникмаларга эга бўлиши кераклиги ҳақида аниқ тасаввур беради.

Узлуксиз таълим тизими талабларига риоя этилган бакалавриат таълим йўналишида ўкитилиши назарда тутилаётган фанларнинг малака талаб нуктаи назаридан такдим этилаётган мазмуни ва йўналиш ўкув режасидаги умумий юклама ҳажми таксимотнинг назарий таълим ва амалиётни уйгунликда олиб боришга мослиги мазкур йўналишда яхши мутахассислар тайёрлашда муҳим рол ўйнайди.

Хуллас, 5120100—Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши учун тайёрланган ушбу малака талабларидаги бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган талаблар бугунги куннинг мутахассиси-яхши билим ва малакага эга етук педагог, илмий ходим ва ташкилотчи-бошқарувчини етиштиришни кўзда тутганлигини алоҳида эътироф этамиз ва уни амалиётга татбиқ этиш мумкинлигини ҳисобга олган ҳолда тасдиқлашга тавсия этамиз.

Қ. Омонов, ТошДШИ Шарқ филологияси факультети декани, ф.ф.д., доцент

5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши учун тайёрланган малака талабларига ТАКРИЗ

Бугунги кунда мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг микёсдаги ижтимоий-иктисодий, маънавий сохадаги ислохотлар таълим тизими сохаси олдига хам янгича талабларни куймокда. Бунда таълимнинг сифат ва самарадорлигини ошириш максадида муаян максадлар белгиланган холда укув-меъёрий хужжатлар хам кайта тахрир килиниб, такомиллаштирилмокда. Республикадаги олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуасини узида ифодалаган Олий таълимнинг ушбу малака талабларида 5120100—Филология ва тилларни укитиш (узбек тили) бакалавриат таълим йуналишининг умумий таснифи, мазкур таълим йуналиши буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига куйиладиган умумий талаблар ва бакалавриат таълим йуналиши укув режаси ва фан дастурлари мазмунига куйиладиган умумий талаблар такдим этилган.

Мазкур малака талаблари Республикаси Президентининг 2017 йил "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чоратадбирлари тугрисида"ги ПК-2909-, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва чора-тадбирлари кенгайтириш тармокларининг иштирокини янада 2018 йил "Олий тўгрисида" ПҚ-3151хамда 5 июндаги муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш буйича қушимча чора-тадбирлари туғрисида" ПҚ-3775-сонли қарорларида белгиланган вазифаларни қамраб олингани холда ишлаб чиқилган. Юқори малакали, ракобатбардош педагог кадрлар тайёрлашни инобатга олган холда, таълим йўналиши учун зарур бўлган янги фанлар киритилган. Унда бакалавриат таълим йўналишларининг касбий фаолиятининг сохалари ва объектлари хамда бакалавр касбий фаолиятининг турлари, касбий мослашув имкониятлари курсатилган.

буйича бакалавр эгаллаши лозим булган компетенциялар, касбий компетенциялар изохланган. Умумий ўрта таълим мактабларида академик лицейларида педагогик фаолият олиб бориш учун, педагогик, илмий-тадкикот, маънавий-маърифий фаолиятида, ташкилийбошқарув фаолиятида эгалланиши зарур булған касбий компетенсиялар асослаб берилган. Айниқса, Умумий урта таълим мактабларида академик лицейларида педагогик фаолият олиб бориш учун қуйилган талаблар замонавий педагог эгаллаши зарур булган энг зарур сифатларни узида жамлаган. Зеро, малака талабларида курсатилганидек, педагог яхши билимга эга булиши билан бирга, укув фанларини укитиш методикасини эгаллаган информацион ва замонавий педагогик технологиялардан фойдаланиб ностандарт укув машғулотларини ишлаб чиқиш ва утказиш қобилиятига эга булиши, мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида

ўкитилаётган фан хамда педагогик фаолият сохасидаги методлар, воситалар ва шакллар жабҳаларида ўз-ўзини мукаммал такомиллаштириб бориш қобилиятига эга бўлиши, электрон ўкитиш учун ўкув-методик мажмуаларни ишлаб чикиш кобилиятига эга бўлиши керак.

Фанлар блоки ва уларнинг мазмуни бакалавр эгаллаши лозим булган билим, малака ва куникмаларни шакллантириш, фанларни тугри танлаб куйиш имкониятини яратган. Таълим сифатига куйилаётган талаблар ракобатбардош кадрлар етиштиришга каратилган. Мехнат бозори конъюнктураси тез узгараётган шароитда бакалавриат таълим йуналишлари буйича укув режалар ва фанлар дастурларининг мослашувчанлиги таъминланган.

Узлуксиз таълим тизими талабларига риоя этилган бакалавриат таълим йўналишида ўкитилиши назарда тутилган фанларнинг мазмуни бакалавр қандай тасаввурга эга бўлиши; нималарни билиши ва қай даражада малака ҳосил қилиши ва кўникмаларга эга бўлиши кераклиги ҳақида аниқ тасаввур беради.

Узлуксиз таълим тизими талабларига риоя этилган бакалавриат таълим йўналишида ўкитилиши назарда тутилаётган фанларнинг малака талаб нуктаи назаридан такдим этилаётган мазмуни ва йўналиш ўкув режасидаги умумий юклама ҳажми таксимотнинг назарий таълим ва амалиётни уйгунликда олиб боришга мослиги мазкур таълим йўналишида яхши ихтисосликлар тайёрлашда мухим рол ўйнайди.

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши учун тайёрланган ушбу малака талабларидаги бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қуйиладиган талаблар бугунги куннинг мутахассиси - яхши билим ва малакага эга етук педагог, илмий ходим ва ташкилотчи-бошқарувчини етиштиришни кузда тутганлигини алохида эътироф этамиз ва уни амалиётга татбиқ этиш мумкинлигини хисобга олган холда тасдиқлашга тавсия этамиз.

Шомирза Турдимов,

тазріогаумам" УЗРФА Ўзбек тили, адабиёти ва фольклори отдекізтом respublikası гамын адабийти институти етакчи илмий ходими, филология отдек тіці, адавіуюті уа голькі інститути фандари доктори.

HMIY KOTIBI

5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши учун тайёрланган малака талабларига

ТАКРИЗ

Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлашга қаратилган мазкур малака талаблари 5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўкув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси худудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди. Унда мазкур таълим йўналишининг умумий тавсифи ва таснифи такдим этилган: бакалаврлар касбий фаолиятининг сохалари ва объектлари хамда бакалавр касбий фаолиятининг турлари, касбий мослашув хамда таълимни давом эттириш имкониятлари аник ва тўгри кўрсатиб берилган.

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, бакалавр таълим дастурини ўзлаштириш натижасида касбий тайёргарликнинг асосий турлари ва ихтисослигига мос касбий вазифалар қўйилган. Педагогик, илмий-тадқиқот ҳамда маънавий-маърифий, ташкилий-бошқарув фаолиятидаги вазифалари, бакалаврнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар аниқ белгиланган.

5120100-Филология ва тилларни укитиш (узбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг ўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига куйиладиган умумий талабларда бакалариат таълим йуналиши укув ражаси ва фанлар дастурлари умумий урта таълим мактаблари ва урта махсус таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган холда ишлаб чикилган ва унда талабаларнинг куйидаги мажбурий - гуманитар ва табиийилмий; умумкасбий; ихтисослик; кушимча фанлар блокларини узлаштириши назарда тутилган. Хар бир фан блоки буйича белгиланган талабларнинг уларнинг ўзаро боғлиқлиги, мехнат бозори мазмун-мохияти, тайёрлашдаги ахамияти курсатилган. рақобатбардош кадр фаолиятининг объектлари – ўзбек тили, адабиётшунослик, ўзбек тили ва адабиёти таълими жараёнлари; укитишнинг педагогик технологиялари ва таълимнинг назарий масалалари; ўкитиш лойихалаштириш асосида ўкув жараёнини бошкариш технологиялари, маъруза, амалий ва лабаратория машғулотларини лойихалаштириш ва ташкил этиш жараёни, шахсий ва касбий ахборот майдонини шакллантириш жараёни, мактабдан ташқари таълим муассасалари таълим-тарбия жараёни; таълим сохасидаги муаммолар ва уларнинг ечимларини топишни ташкил этиш жараёни; таълимни бошқариш ва педагогик жараённи ташкил этишнинг тугри белгилаб олинганлиги бу йуналишда етук мутахассислар тайёрлашга яхши имкониятлар беради.

Фанлар блоки ва уларнинг мазмуни бакалавр билим, малака ва куникмаларига қуйиладиган талаблар асосида фанларни туғри танлаб қуйиш имкониятини яратган. Таълим сифатига қуйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюнктураси тез узгараётган шароитда бакалавриат таълим йуналишлари буйича уқув режалар ва фанлар дастурларининг мослашувчанлиги таъминланиши лозимлиги бу ҳужжатнинг ҳимматини оширади.

Узлуксиз таълим тизими талабларига риоя этилган бакалавриат таълим йўналишида ўкитилиши назарда тутилган фанларнинг мазмуни бакалавр кандай тасаввурга эга бўлиши; нималарни билиши ва қай даражада малака хосил килиши ва кўникмаларга эга бўлиши кераклиги хакида аник тасаввур беради.

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасидаги умумий юклама ҳажмининг тақсимоти ҳам назарий таълим ва амалиётни уйғунликда олиб боришга мос қилиб тақсимланган.

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши учун тайёрланган ушбу малака талабларидаги бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига кўйиладиган талаблар бугунги куннинг мутахассиси - яхши билим ва малакага эга етук педагог, илмий ходим ва ташкилотчи-бошқарувчини етиштиришни кўзда тутганлигини алохида эътироф этамиз ва уни амалиётга татбиқ этиш мумкинлигини хисобга олган холда тасдиклашга тавсия этамиз.

II MIY KOTIBI

А. Мадвалиев,

отвектил катта илмий ходими, филология отвектил узректил катта илмий ходими, филология фандари номзоди

Узбекистан Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги 5120100— "Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили)" таълим йўналиши бўйича муассасалараро ўкув-услубий бирлашма йиғилишининг

- сонли

БАЁННОМАСИ

Тошкент шахри

Катнашдилар: Бирлашма раиси – Ш.С.Сирожиддинов

Аьзолари: Ўкув-услубий бирлашма котиби: Б.Б.Абдушукуров;

укув-услубий бирлашма аъзолари, таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистан Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўгрисидаги" ПҚ-2909- сонли, 2017 йил 27-июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт сохалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўгрисида"ги ПҚ-3775-сонли карорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018-йил 4-апрелдаги 5002-сонли топширигида белгиланган вазифалар хамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018-йил 6-июндаги 87-02-1322-сонли хати ижросини таъминлаш максадида Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети ва турдош ОТМлар мутахасислари томонидан куйидаги ишлаб чикилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг такомиллаштирилган малака талаблари ва ўкув режаларини мухокама килиш хамда уларни тасдиклаш учун тавсия этиш.

Эшитилди: Ўкув-услубий бирлашма раиси Ш.Сирожиддинов:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўгрисида" ги ПҚ-2909- сонли, 2017 йил 27-июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўгрисида" ги ПҚ-3151-сонли қарорлари қабул қилинди ҳамда таълим тизимида кенг камровли ислоҳотлар бошланди, университетда ташкил этилган ишчи гуруҳлар томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топширигида белгиланган вазифалар ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018-йил 6-июндаги 87-02-1322-сонли хатида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида ишчи гуруҳ аъзолари томонидан, "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори"га мувофиқ малака талаблари, ўкув режа ва ўкув адабиётларини хорижий олий таълим муассасалари таълим йўналиш ва мутахассисликлари билан солиштирма таҳлил қилган ҳолда ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўкув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳазалар ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чикдилар: ТошДЎТАУ Ўқув ишлари бўйича проректори И.Азимов, ЎзМУ Ўкув ишлари бўйича 1-проректори Д.Джумабаев, Ўзбек филологияси факультети декани Б.Абдушукуровлар сўзга чикиб, ишлаб чикилган малака талаблари ва ўкув режалари хакида ўзларининг фикр-мулохазалари ва таклифларини билдирдилар.

Эшитилди: университет ўкув бўлими бошлиғи Р.Яркулов:

Куйидаги Малака талаблари ва ўкув режалари олий таълим талаблари асосида

тузилган, уларда Республикамизда иқтисодиётнинг барча соҳаларини ривожлантиришда руй бераётган иқтисодий ислоҳотлар тулалигича уз аксини топган, Олий ва урта махсус таълим вазирлигига тасдиқлаш учун тавсия этиши мумкин.

"Урта таълим йуналишлари ва мутахассисликлари классификаторида"ги таълим йуналишлари ва мутахассисликлари малака талаблари ва укув режалари лойихаларини республикадаги асосий кадрлар буюртмачи ва истеъмолчиси булган вазирлик, идора, корхона ва ташкилотлар хамда олий таълим муассасалари билан келишилган хамда урнатилган тартибда тасдиклаш учун вазирлик кошидаги Олий ва урта махсус, касб-хунар таълими йуналишлари буйича укув-услубий бирлашмалари фаолиятини мувофиклаштирувчи кенгашга такдим этса булади.

Муҳокамага қуйилган қуйидаги барча малака талаблари ва уқув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этиш керак деб ҳисоблайман.

Бакалавриат таълим йўналиши

5120100 – "Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили)" таълим йўналиши

"Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили)" таълим йўналиши бўйича муассасалараро ўкув-услубий бирлашма йиғилиши.

КАРОР КИЛАДИ:

1. А.Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетида шакллантирилган Ишчи гурухлар томонидан кадрлар истеъмолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар асосида ишлаб чикилган хамда истеъмолчи кадрлар буюртмачиси билан келишувдан ўтказилган 1 та бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари ва ўкув режалари маъкуллансин.

2. Хорижий тажрибаларни ўрганиш ва кадрлар буюртмачиларининг таклифлари асосида ишлаб чикилган 1 та бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари ва ўкув режалари Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида ташкил килинган ишчи гурух вакиллари томонидан экспертизадан ўтказиш хамда ўрнатилган тартибда тасдикланиши учун Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий таълимни ривожлантириш тадкикотлари ва илгор технологияларни татбик этиш марказига топширилсин.

Бирлашма раиси

Ш. Сирожиддинов

Бирлашма котиби

Б. Абдушукуров

5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларини ишлаб чикишда олий маълумотли кадрлар тайёрлашнинг хорижий тажрибалардан фойдаланганлиги хакида

МАЪЛУМОТНОМА

Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тугрисида"ги ПҚ—2909-, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чоратадбирлари тугрисида" ПҚ-3151- ҳамда 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш буйича қушимча чора-тадбирлари тугрисида" ПҚ-3775-сонли қарорларида таълим-тарбия тизимининг барча бугинларида бошқа фанлар қатори узбек тили ва адабиёти фанини уқитишнинг ҳамда ушбу соҳа буйича юқори малакали кадрлар тайёрлашнинг сифатини тубдан ошириш буйича жуда муҳим ва долзарб вазифаларни қуйди.

Жумладан, ўзбек тили ва адабиётини ўзига хос хусусиятлари, илмийназарий, фалсафий-эстетик асосларини, замонавий таълим техналогияларини чукур ўзлаштирган, давр талабларига жавоб берадиган юксак малакали илмий ва педагог кадрлар тайёрлаш, талаба ёшларни ўзбек тили ва адабиётининг бой имкониятларидан фойдаланган холда, Ватанга мухаббат ва садокат, умумбашарий кадриятларга хурмат рухида, кенг дунёкарашга эга бўлган ва мустакил фикрлайдиган, маънавий етук инсонлар этиб тарбиялаш, умумтаълим мактаблари, академик лицейлари, олий таълим муассасаларида ўзбек тили ва адабиёти фанини ўкитишнинг янги ва самарали методлари буйича илмий изланишлар олиб бориш, илғор педагогик техналогияларни кенг жорий этиш вазифалари факультетнинг устивор йўналиши сифатида белгиланди.

Фармоннинг мазмун-мохияти, мақсади ҳамда белгилаб берилган вазифалар малака талаблари мазмунига тулиқ сингдирилди. Шу билан бирга, малака талабларини ишлаб чиқишда Буюк Британия, Германия, Япония, Жанубий Корея каби ривожланган хорижий мамлакатларнинг илғор тажрибалари ўрганилди. Уларнинг ўқитиш тизими, ўқув режасидаги фанлар руйхати тахлил қилиниб, ижобий жиҳатлари ўзлаштирилди. Ана шу асосда таълим йуналишида ўкитиладиган фанларнинг қиёсий жадвали тайёрланди.

5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари лойихасини ишлаб чикишда хорижий мамлакатлардаги таълим сохаси учун педагогик кадрлар тайёрлаш вактининг кўп кисми малака амалиётини ўтказишга ажратилганлиги хисобга олинган. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 10 январдаги 3-сонли Қарори хамда 2018 йил 5 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш буйича кушимча чора-тадбирлар тугрисида"ги карори асосида бакалавриат таълим йўналишлари талабаларининг малака амалиётларини ўтказиш муддати 30 хафтага оширилди.

120 000—Гуманитар фанлар таълим соҳаси учун кадрлар тайёрловчи хорижий университетларнинг аксариятида бакалавр йўналишларининг ўкитиш муддати 4 йил, магистратура мутахассисликлариники эса 2 йил этиб белгиланганлиги ҳисобга олинди.

Хорижий мамлакатлар олий таълим муассасаларидаги талабага ўз танлови бўйича фан ўрганиш имкониятини бериш, яъни таълимни демократлаштиришни назарда тутган холда, ушбу 5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) йўналиши ўкув режасидаги танлов фанлари хажми олдинги авлод ўкув режасидаги танлов фанлари хажмига нисбатан оширилган.

Алишер Навоий номидаги Тошкент

давлат ўзбек тили ва адабиёти университетининг Ўкув ишлари буйича

проректори

И.Азимов

5120100 – Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши малака талабларининг ишлаб чикилишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишиннинг малака талабларини ишлаб чикишда куйидаги меъёрий-хукукий хужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги "Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги "Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиклаш тўғрисида"ги 343-сонли қарорига ўзгартириш ва қушимчалар киритиш ҳақида"ги 3-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2015 йил 15 январдаги "Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 3-сонли Қарори

ижросини таъминлаш туғрисида"ги 12-сонли буйруғи;

Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўгрисида"ги ПҚ—2909-, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўгрисида" ПҚ-3151-ҳамда 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлари тўгрисида" ПҚ-3775-сонли қарорлари.

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларини ишлаб чикишда таълим сохасининг бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари битирувчиларига куйиладиган малака талабларида кадрлар истеъмолчилари томонидан берилган курсатмалар хисобга олинган.

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари бўйича "Гуманитар ва табиий-илмий фанлар" блокнинг хажми 20-30%, умумкасбий фанлар 30-50 %, ихтисослик фанлар 20-35%, кўшимча фанлар 4-6 % гача ўзгарди. Малака амалиёти муддати 30 хафтага ўзгарди, аттестациялар эса 16 хафта бўлиб, ўзгарди.

Ушбу малака талаби Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари туррисида" ги ПҚ—2909-, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт сохалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари туррисида" ПҚ-3151- ҳамда 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш буйича қушимча чора-тадбирлари туррисида" ПҚ-3775-сонли қарорларини амалга оширилишига қаратилган;

Малака талабида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлари тамойиллари ҳисобга олинди;

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чукур билим, мустакил фикрлаш, юксак касбий компетентлик шаклланиши таъминланади;

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари, иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қуйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда яратилди;

Малака талаби шахснинг ҳар томонлама ривожланишини ҳисобга олган ҳолда келишув изчилликнинг мужассамлигини таъминлашга ҳаратилди;

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга томон тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларига тажрибада синовдан ўтган таълим хамда ишлаб чикариш амалий фаолиятларининг илгор меъёрлари киритилди;

5120100 — Филология ва тилларни ўқитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларини ишлаб чикишда мамлакат ижтимоий-иктисодий тараккиётининг истикболлари, жамият эхтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуклари, кадрлар тайёрлаш борасида жахон тенденцияларидан келиб чикиб, иктисодиёт сохаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратилди.

Алишер Навоий номидаги Тошкент

давлат ўзбек тили ва адабиёти отта университетининг Укув инглари

буйича проректори

И.Азимов

5120100 — Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши ўкув жараёни жадвали ва ўкув режанинг 2018 йилда тасдикланган ўкув режаси билан киёсийсолиштирма жадвали

I. ЎҚУВ ЖАРАЁНИ ЖАДВАЛИ 2018 йилдаги ўкув режа

Укув жараёни

Уқув жараёни хафталари сони:

шундан

HQ.

																												X	a	ф	Œ	aл	П2	an	)																									<u>_</u>	X	афт		÷		_		3 110		
, bc																													,	T	•			. [.																												5	11	IVE	gai	H	m 13	100		MAGO
7	(	ен	тя(	брь		O	ктя	ıбı	ь		Н	) 51	бр	ь			le	ка	ιδι	pь		1	Ян	IB	арі	ь		Φ	ев	pa	а.т	ь			v1a	рт	г		A	ını	e.1	Ь		١	lai	Ĭ		111	0Н	Ь		н	ю.	Ъ		A	вг	уç	т	M. A. M.P.	Walter	saping a	William.	aD	REBBI	Junë 1	mpy	On a to		1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	E	2 1	3	14	1.	5 1	16	17	1.	8	9	20	21	22	2 2	23	24	25	20	6 2	27	28	29	3	0 3	1	32	33	34	35	36	3	7 3	83	94	0 4	1 4:	243	3 44	44	5 4	64	7 4	84	9	50	51	52			1123	ATT		Man	NW	Ē			
1													T							7		Т		Α	Α	1																			T	N	1 N	1 N	1 N	1 A	. 1	I	1	r i	I :	Т	T	Ţ	T	4	3	35		4	4	Т		9		5
П												Γ	Ţ	П		Γ	T	П		7	T	Т		Α	A	V.				Г	Т	Т		Ι	Т	T	Т	T					Τ	Т	Τ	N	1 N	1 N	1 N	IΑ	A	T	1	Γ.	Γ.	Т	Ţ	Ţ	Т	4.	3	35	Т	4	4	T		9		5
П	_											T	Ť			Г	Ť		_	1	1	Т		Α	A	1		Г		T	1	7		T	T	T	1						T		T	N	1 N	1 N	1 N	I A	. 1	T	1	r	Ī.	Г	T	Т	T	4	3	35	$\top$	4	4	$\top$		9		-5
V	_																I		_	1	1	Т	A	Α	. N	1 N	М	М	М	N	1	М	M	M	N	1 N	M]	И	M	M	М	M	N	1 N	1 N	1]	Į Į	ĮE	Б	Б	F	F	)]	Γ .	Т					4	4	17	I	4	18	3	5	4		4
																																																									Ж	an	ИΝ	17	73	122		16	30	0	5	3	Ŀ	21

2019 йилдаги ўкув режа

Хафталар

7	C	en.	rsí	5pe		O	ST S	ıőı	)Ь		Н	ากเ	j)):			Te	K2	ıő	DP		۶	Ш	ва	þъ	0	(	Dei	вра	a.11	ь			M	арт	ľ		A	пр	2.11	2		M	ай		I	lю	НЬ			Пю	II.	0	1	Αв	гус	T	KAN		ирин 18лий	TAIL	app app	алиё	I ëk		bev o
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1.3	1.	1 1	5	16	17	11	3 1	9 2	0	21	22	2.3	3 2.	12	5 2	6.2	77	28	20	93	303	11/3	2	33	34	35.	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	149	50	151	52			I N N	ATTR	May	MM	3		P
I																			T				Α	Λ	Λ								I												М	М	Λ	Λ	Λ	Т	T	T	T	T	T	T	4.	3	35	-6		2		-	)
П	- 1																		T	1	-		Α	Λ	Λ																				М	М	Δ	Λ	Λ	T	Τ	Т	T	Т	Т	Т	4.	3	35	6	T	2			)
П														Γ	T				Т	1	1	1	Λ	Α	Α				T	T			Ť			1									М	M	Α	Λ	Ā	T	Т	Т	Т	T	T	Т	43	3	35	6		2		(	)
V				$\Box$															Т	7		Ţ,	Α	Α	М	1 N	1 N	1 N	1 N	M	М	N	1 1	M	1 N	M.	M	М	М	М	M	M	M	М	Д	Д	Д	Б	Б	Б	Τ	Т					44	1	18	2	ı	18	6	-	1
																																																						Ж	(aı	ми	17	3	123	20	2	24	6	3	ı

Хафталик ўкув жараёни жадвали ва турли хилдаги дарслар хажми 2019 йилга, 2018 йилдагидан олинган. **Н. ЎКУВ РЕЖАСИ**

		2017 йилд:	аги укув	режа буйпча	2018 йил;	аги укув	в режа буйича	Аудитория	
T/p	Укув фанлари, блоклар ва фаолият турларининг помлари	Юклама	хажми, в да	а соат ва %	Юклама	кажми, ва	а соат ва % да	юкламаси фарки	Нзох*
	фассият туркариний помлари	Умумий	%	Аудитори я	Умумий	%	Аудитория	+/-	
1.00	Гуманитар ва табиий-илмий фанлар	1448	22.0	824	1448	22.0	786	+38	
1.01	Узбекистон тарихи	78		54	78		54		
1.02	Узбекистонни ривожлантириш стратегняси. Фукаролик жамияти	78		54	78		54		
1.03	Фалсафа	128		68	128		68		
1.04	Диншунослик	64	•	36	64		36		
1.05	Узбек (рус) тили	150		86	150		86		
1.06	Хорижий тил	356		210	356		210		
1.07	Дастурлаш асослари	194		106	194		106		
1.08	Компьютер лингвистикаси	256		140	256		102	+38	
1.09	Жисмоний тарбия ва спорт	30		16	30		16		
	Танлов фанлари	114		54	114		54		
2.00	Умумкасбий фанлар	2554	38.7	1432	2534	38	1430	+2	
2.01	Умумий психология	124		70	130		72	-2	
2.02	Умумий педагогика	122		70	122		68	+2	
2.03	Ёш физиологияси ва гигиена	64		36	64		36		
2.04	Туркий тиллар киёсий-тарихий грамматикаси	184		102	188		102		
2.05	Узбек фольклори	130		72	130		72		

2.06	Шарк тиллари ва эски ўзбек ёзуви	250		140	246		142	-2	
2.07	Хозирги адабий жараён	96		54	96		_ 54		
2.08	Тасаввуф ва бадиий ижод	122		68	130		72	-4	
2.09	Адабиётшунослик назарияси	242		136	240		140	-4	
2.10	Нутк маданияти ва мутолаа, санъати	154		86	122		68	18	
2.11	Навоийшунослик	314		176	304		176		
2.12	Жахон адабиёти	188		104	176		90	+14	
2.13	Узбек диалектологияси	130		72	122		68	+4	
2.14	Матншунослик	122		72	130		72		
2.15	Узбек адабий танкиди тарихи	122		68	126		72	-4	
	Танлов фанлари	190		106	208		126	-20	
3.00	Ихтисослик фанлари	2208	33.5	1196	2308	35	1278	-82	
3.01	Узбек адабиёти тарихи	374		210	374		208	2	
3 02	Узбек тили тарихи	242		136	314		174	-38	
3.03	Янги ўзбек адабиёти	184		102	184		102		
3.04	Хозирги ўзбек тили	530		296	500		278	+18	
3.05	Тилшунослик назарияси	278		156	292		162	-6	
3.06	Узбек тили ва адабиётини укитиш методикаси	250		136	260		144	-8	
	Танлов фанлари	350		160	384		210	-50	
4.00	Кушимча фанлар	378	5.7	208	352	5	196	+12	
	Жами	6588	100	3660	6642	100	3690	-30	
	Малакавий амалиёт	1620			1296			+324	
	Битирув малакавий иши	270			324			-54	
	Аттестациялар	864			1080			-216	
	Жами	2754			2700			+54	
	ХАММАСИ	9342			9342				

Ўкув ишлар бўйича проректор

И.Азимов

5120100-Филология ва тилларии укитиш (ўзбек тили) таълим йўналиши буйича бакалавриатура малака талабларининг халкаро микёсдаги бошка малака талаблари билан киёсий таккослаш

Бакалавриатурада таълим жараёнининг умумий курсаткичлари

No	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавриатура) (ТощДЎТАУ мисолида)	University of Granada (Испания)	Seoul National Unversity (Жанубий Корея)	Aoyama Gakuin University (Япония)
1.	Бошланиши	11(12) йиллик узлуксиз таълимидан сунг	11 йиллик узлуксиз таълимидан сунг	12 йиллик узлуксиз таълимидан сўнг	12 йиллик узлуксиз таълимидан сўнг
2.	Давомийлиги	4 йил	4 йил	4 йм	4 йил
3.	Таълим олувчилар сони	200 талаба	50-60 талаба	100 талаба (хар бир институтга)	500-600 талаба
4.	Утиш жойлари Таълим берувчилар	ОТМлар (университетлар, институтлар) Мутахассиелик буйича магистр даражасига эга	АҚШ нинг давлат тасарруфидаги университетлар ва шахсий таълим юртлари Мутахассислик буйича фан	Корея Республикаси институт ва университетлари, шахсий таълим юртлари Мутахассислик буйича магистр	Барча университетларнинг таржима назарияси ва амалиёти йуналишлари, илмий-тадкикот маркази, хориждаги турдош университетларнинг таржима назарияси ва амалиёти булимлари
5.	таыним оерувчилар	булганлар, филология, таржима назарияси ва амалиёти мутахассислиги буйича фан номзодлари ва фан докторлари, бошка гуманитар ва ижтимоий фанлар буйича фан номзодлари ва фан докторлари	докторлари	Мутахассислик бўйича магистр даражасига эга бўлганлар ва фан докторлари	Мутахассислик буйича магистр даражасига эга булганлар ва фан докторлари
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат килиш	Куйидаги тартибда амалга оширилади: Магистратура булими — факультет декани— мутухассис чикарувчи кафедра мудири — модератор (бевосита таълим берувчи профессор-укитувчи) — талаба	Куйидаги тартибда амалга оширилади: Акридитация хукукига эга бўлган ташкилотлар, факультет декани, кафедра мудири ва таълим берувчи ўкитувчи томонидан	Корея таълим вазирлиги	Япония таълим вазирлиги

Бакалавриатурада таълим жараёнининг таркиби

Nº	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси	University of Granada (Испания)	Seoul National Unversity (Жанубий Корея)	Aoyama Gakuin University (Япония)
Ī.	Назарий таълим	Асосий кисми маъруза, семинар ва амалий маш-улотлар куринишида асосий база — олий таълим муассасаларида утказилади.	боғликликда олиб борилади. Машғулотлар олий таълим	база - олий таълим	маштулотлари кўринипида асосий база - олий таълим
2.	Амалий таълим	Укув дастурида кўрсатилган ротациялар кўринишида ОТМ. ўртамахсус, касб-хунар	муассасаларида олиб борилади. Укув дастурида кўрсатилган мавзулар бўйича Олий таълим	муассасаларида утказилади. Укув дастурида курсатилган мавзулар буйича Олий таълим	муассасаларида утказилади. Укув дастурида курсатилган мавзулар буйича Олий таълим

		таълими, турдош ОТМлар, академик лицей, ёзувчилар ующмасида, Республика журналларининг нашриётларида, радио ва телевидениеда амалга оширилади.	даргохида. илмий-тадкикот марказларида ва олий таълим билан шартномаси мавжуд ташкилотларда ўтказилади.	даргохида, Тил акалемиясила. кутубхоналарда амалга оширилали.	даргохида. Тил академиясида, кутубхоналарда амалга оширилади.
3.	Илмий-тадкикот ишлари	Магистратурада таълим олувчилар танлаган мавзуси буйича диссертация ишини асосан ОТМдаги кафедраларда, кутубхоналарда, илмий-тадкикот институтларида, кафедра белгилаган профессор-ўкитувчи илмий рахбарлигида амалга оширади. Илмий изланиш давомида илмий маколалар, тезислар ёзиш, республика ва халкаро илмий анжуманларда иштирок этиш ва маъруза килиш билан шугулланадилар.	магнстратурада талаба танлаган мавзуси буйича диссертация ишини илмий рахбар назорати остида амалга оширади. Мавзу укиш жараёнида танланади. Мавзу доирасида битирувчи 80-100 сахифадан иборат илмий тадкикот яратадилар	Талаба танлаган мавзуси бўйича илмий ишини илмий рахбар назорати остида амалга оппиради. Мавзу ўкиш жараёнида талаба томонидан танланади.	Талаба танлаган мавзуси буйича илмий ишини илмий рахбар назорати остида амалга оширади. Мавзу укиш жараёнида талаба томонидан танланади.
4.	Мустақил таълим .	Укув режада белгиланган соат асосида муайян кунларда танланган мавзуни мустакил равишда тайёрлаб йурикномада бергиланган (реферат, эссе. слайд-такдимот, маъруза, курс иши ва бошка) шакпларда мавзу берган укитувчига топширади.	Берилган илмий мавзулари юзасидан мустакил иш олиб борадилар ва тизимли равишда мустакил ишлари натижалари ижодий ёки мустакил иш шаклида илмий рахбар (маслахатчи)ларига такдим этадилар.	Мавзуга оид презентация ва такдимотлар ва гурухларда ишлаш (1 ойлик муддат билан).	Мавзуга оид презентация ва такдимотлар ва гурухларда ишлаш (1 ойлик муддат билан).
5.	Таълим жараёнида бахолаш	Магистрларнинг назарий ва амалий куникмалар, илмий-талкикот ишлари буйича билимларини бахолаш рейтинг тизими асосида жорий, оралик, якуний бахо куринишида ва хар ярим йиллик ва йиллик аттестация куринишида амалга оширилади. Якуний давлат имтихон саволлари ёзма, тест куринишида ва амалий куникмаларни намойнш этиш куринишида талаб килинади.	Мажбурий хамла танлов фанларилан ёзма ёки отзаки шаклда фан ўкитувчисига имтихон топширадилар ва хар бир фан кредит тизими асосида бахоланади.	Хар бир фандан курс иши ёки оғзаки жавоб тарзида фан ўкитувчисига А, В, С бахолаш тизими асосида топширилади. Якуний давлат имтихон ёзма иш шаклида амалга оширилади.	Хар бир фандан курс иши ёки оғзаки жавоб тарзида фан ўкитувчисига А, В, С бахолаш тизими асосида топширилади. Якуний давлат имтихон ёзма иш шаклида амалга оширилади.

Бакалавриатурада таълим жараёнининг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекист он Республикаси	Муддати	University of Granada (Испания)	Мудлати	Корея Seoul National Unversity (Жанубий Корея)	Муддат	Aoyama Gakuin University (Японня)	Муддат
			Умумкасбий	фанлари			
204. Туркий тилларнинг киёсий-тарихий грамматикаси	7-семестр (130 соат)	Methods for Teaching Middle/Secondary English (University of North Dakota, USA)	2-семестр	Teaching Method Of Korean Grammar (Yonsei University)	3-семестр	Introduction to Teaching Japanese (Ayoama Gakuin University) Seminar in Teaching Japanese	

						(Ayoama Gakuin University)	*
2.05. Ўзбек фольклорн	1-семестр (194 соят)	1.History of the Spanish language	2-семестр	1.History of Korean Language	3-семестр	1.History of Japanese Language	2-семестр
2.07. Хозирги адабий жараён	1-семестр (% соат)	1.Modern Language 2.Modern Language: upper level 3.Semantics and lexicology of Spanish	1-2-семестр	1.Phonetics 2.Korean Phonology 3.Studies in Korean Grammar 4.Studies in Korean Semantics	3-семестр	1.Lecture on Japanese Language 2.Seminar in Japanese Language	3-семестр
2.08. Тасаввуф ва бадинй ижод	5-семестр (130 coar)	1.Study of Unearthed Manuscripts Dated in the Warring States Period	7-семестр				
2.09. Адабиётшунослик назарияси	2, 7-семестр (240 соат)	1.History of Spanish Literature (half -century Golden Age) 2.History of Spanish literature (S. XVIII-XIX century)	2-3-семестр	I.Readings in Classical Korean Poetry 2.History of Classical Korean Literature 3.Readings in Classical Korean Prose 4.Classical Korean Novel 5.Classical Korean Poetry 6.Readings in Classical Korean Literature 7.Classic Korean Literature 7.Classic Korean Literature Philology	4-семестр	1.Lecture on Japanese Literature 2.Seminar in Japanese Literature	1-2-семест
2.10. Мутолаа маданияти ва ифодали ўкиш	4-семестр (122 соат)	1.Language 2.Linguistics 3.Classical Language 4.Spanish phonetics and phonology	4-семестр	1.Introduction to Korean Linguistics 2.Languages of the World 3.Language and Linguistics	4-семестр	1 Introduction to the Japanese Language 2.Advanced Japanese Linguistics	3-семестр

		5.Spanish Grammar: morphology and syntax					ž
2.11. Навоийшунослик	3-4-семестр (304 соат)	*		1.Language and Character of Korean	2-3-семестр	-	
212. Жахон адабиёти	3 семестр (176 соат)	Methods for Teaching Middle/Secondary English (University of North Dakota, USA)	2-семестр	Teaching Method Of Korean Grammar (Yonsei University)	3-семестр	Introduction to Teaching Japanese (Ayoama Gakuin University) Seminar in Teaching Japanese (Ayoama Gakuin University)	2- семестр
2.13. Ўзбек диалектологияси	4-семестр (122 соат)	1.History of the Spanish Literature	2-семестр	1.History of Korean Literature	3-семестр	1.History of Japanese Literature	2-семестр
2.14. Матншунослик	5-семестр (130-соат)	I.Spanish literature of the twentieth century. Poetry 2.Spanish literature of the twentieth century. Theater and prose 3.American literature: from modernism to the end of the twentieth century	5-6-семестр	1.History of Modern Korean Literature 2.Modern Korean Literary Criticism	4-семестр		
2.15. Ўзбек адабий танқиди тарихи	7-семестр (126-соят)	I.History of Spanish Literature (half -century Golden Age) 2.History of Spanish literature (S. XVIII-XIX century)	2-3-семестр	1.Readings in Classical Korean Poetry 2.History of Classical Korean Literature 3.Readings in Classical Korean Prose 4.Classical Korean Novel 5.Classical Korean Poetry	4-семестр	1.1.ecture on Japanese Literature 2.Seminar in Japanese Literature	1-2-семестр

				6.Readings in Classical Sino-Korean Literature 7.Classic Korean Literature and Philology			,
			Ихтисослик	фанлари			
3.01. Ўзбек адабиёти тарихи	2-3-4- семестр (374 соат)	1.Study of Unearthed Manuscripts Dated in the Warring States Period	7-семестр				
3.02. Узбек тили тарихи	5-6-семестр (314 соат)	1.History of Spanish Literature (half -century Golden Age) 2.History of Spanish literature (S. XVIII-XIX century)	2-3-семестр	1.Readings in Classical Korean Poetry 2.History of Classical Korean Literature 3.Readings in Classical Korean Prose 4.Classical Korean Novel 5.Classical Korean Poetry 6.Readings in Classical Korean Poetry 7.Classical Sino-Korean Literature 7.Classic Korean Literature	4-семестр	I.Lecture on Japanese Literature 2.Seminar in Japanese Literature	1-2-семестр
3.03. Янги ўзбек адабиёти	6-семестр (184 соат)	1.History of the Spanish Literature	2-семестр	1.History of Korean Literature	3-семестр	1.History of Japanese Literature	2-семестр
3.04. Хозирги ўзбек адабий тили	2-3-4-семестр (500 соат)	1.Spanish literature of the twentieth century. Poetry 2.Spanish literature of the twentieth century. Theater and prose 3.American literature:	5-6-семестр	1.History of Modern Korean Literature 2.Modern Korean Literary Criticism	4-семестр		

		from modernism to the end of the twentieth century
3.05. Тилшунослик назарияси	1, 5-семестр (292 соат)	1.Literature 2.Introduction to Spanish Literature 3.Introduction to Spanish-American literature
3.06. Узбек тили ва адабиётини укитиш методикаси	7-семестр (260 соат)	1.Spanish literature of the twentieth century. Poetry 2.Spanish literature of the twentieth century. Theater and prose 3.American literature: from modernism to the end of the twentieth century

1-8-семестр	Literature	6-семестр	1.Introduction to Japanese Classical Literature 2.Introduction to Japanese Modern Literature	5-6-семестр
4-5-семестр	1.History of Modern Korean Literature 2.Modern Korean Literary Criticism	3-семестр	1.Spanish literature of the twentieth century. Poetry 2.Spanish literature of the twentieth century. Theater and prose 3.American literature: from modernism to the end of the twentieth century	4-5-семестр

5120100- Филология ва тилларни ўкитиш (ўзбек тили) бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаблари ва ўкув режасини ишлаб чикарувчи Ишчи гурух таркиби

т/р	Ишчи гурух раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо			
	Раис					
1	Б.Абдушукуров	Узбек филологияси факультети декани, филология фанлари доктори, доцент	face -			
		Аъзолари:	,			
2	И. Сайитқулов	Ўкув ишлар бўйича декан муовини, раис ўринбосари	Trong !			
3	Б.Каримов	Адабиётшунослик назарияси ва замонавий адабий жараён кафедраси мудири, филология фанлари доктори, профессор	6 m/			
4	Н.Жабборов	Узбек адабиёти тарихи ва фольклор кафедраси мудири, филология фанлари доктори, профессор	Asham to			
5	А.Собиров	Лексикография ва диалектология кафедраси мудири, филология фанлари доктори, профессор	for the			
6	С.Нормаматов	Узбек тилшунослиги кафедраси мудири, филология фанлари номзоди	85 T			

Укув ишлари буйича проректор

И.Азимов